

28 OKT. 2011

Afdeling Risicobeheersing

BEZOEKADRES

Sontweg 10

WEBSITE

brandweer.groningen.nl

POSTADRES

Postbus 584

9700 AN Groningen

Telefoon (050) 367 47 77

Fax (050) 367 46 66

Gemeente Oldambt
Afdeling Ruimte en Economie
Mevrouw J. De Kleine
Postbus 175
9670 AD WINSCHOTEN

Telefoon	(050) 367 47 35	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	HV 11.2792489
Datum	25-10-2011	Uw brief van	12-09-2011	Uw kenmerk	n.v.t.
Behandeld door	M. Sorkale	E-mailadres	mark-olaf.sorkale@hvd.groningen.nl		
Onderwerp	voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee'				

Geachte mevrouw De Kleine,

Op 12 september jl. heeft de heer Sorkale van mijn dienst, in het kader van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), het voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee' per e-mail van u ontvangen. Daarbij heeft u gevraagd om een schriftelijke reactie door de Brandweer Regio Groningen. Naar aanleiding van uw verzoek heb ik het bestemmingsplan laten beoordelen in het kader van externe veiligheid, specifiek het groepsrisico.

Risicobronnen

Uit beoordeling van het bestemmingsplan blijkt dat in het plangebied sprake is van externe veiligheidsrisico's, door zowel risicovolle inrichtingen en transportassen als transportleidingen voor gevaarlijke stoffen. De risicobronnen bevinden zich allen buiten het plangebied. Het gaat om de volgende risicobronnen:

- Hessels Beheer B.V., propaan opslag, Halterweg 10 te Heiligerlee.
- Provinciale weg N964.
- Hogedruk aardgasleiding van Gasunie: N-523-50 (secties 052 t/m 054).
- Hogedruk stikstofleiding van Gasunie.
- Spoorvak Zuidbroek – Duitse grens.

Omdat delen van het plangebied in de invloedsgebieden van deze risicobronnen liggen, is beoordeling van het groepsrisico noodzakelijk.

Wettelijk kader

Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle inrichtingen is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de daarbij behorende Regeling (Revi) van toepassing. Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle transportassen is de circulaire RisicoNormering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (RNVGS) van toepassing. Deze circulaire wordt naar

verwachting eind dit jaar vervangen door het Besluit transport externe veiligheid (Btev) en het daaraan gekoppelde Basisnet. Daarnaast is het provinciaal basisnet Groningen (PBG) van toepassing. Voor ruimtelijke besluiten in invloedsgebieden van risicovolle hogedruk transportleidingen is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) van toepassing.

EV-paragraaf

In het voorontwerpbestemmingsplan is een externe veiligheidsparagraaf opgenomen (§ 5.7), waarin wordt verwezen naar een in de bijlagen van het bestemmingsplan opgenomen 'inventarisatie externe veiligheid', uitgevoerd door het Steunpunt externe veiligheid Groningen. Uit beoordeling van de externe veiligheidsparagraaf blijkt dat onderstaande risicobronnen niet worden beschreven:

- Provinciale weg N964.
- Hoge druk aardgasleiding van Gasunie: N-523-50 (secties 052 t/m 054).
- Hoge druk stikstofleiding van Gasunie.
- Spoorvak Zuidbroek – Duitse grens.

Provinciale weg N964

De N964 valt onder het provinciaal basisnet Groningen. Over deze provinciale weg worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Het invloedsgebied voor de N964 wordt in het provinciaal basisnet Groningen gesteld op 200 meter aan weerszijden van de weg. De N964 ligt op een afstand van circa 65 meter ten noorden van het deelplangebied Heiligerlee.

Hogedruk aardgasleiding van Gasunie: N-523-50 (secties 052 t/m 054)

Ten noorden van het deelplangebied Heiligerlee ligt een buisleiding voor het transport van aardgas onder hoge druk. De buisleiding heeft diameter van 6 inch en een ontwerpdruk van 40 bar. Hiervoor geldt een effectafstand (1% letaliteit) van 70 meter. Een aantal huizen aan de Kloosterlaan ligt binnen dit invloedsgebied.

Hogedruk stikstofleiding van Gasunie

Door het deelplangebied Westerlee loopt een stikstofleiding van de Gasunie. Het betreft een 16 inch leiding met een ontwerpdruk van 170 bar voor het transport van stikstof onder hoge druk van en naar de stikstofbuffer Heiligerlee. De leiding doorkruist de Hoofdweg in het noordelijke deel van het dorp. De belemmerde zone die bij deze leiding wordt gehanteerd, bedraagt 5 meter.

Spoorvak Zuidbroek – Duitse grens

De noordkant van het deelplangebied Westerlee wordt begrensd door het spoorvak Zuidbroek - Duitse grens. Over dit spoor vindt, naast personenvervoer, incidenteel ook transport van gevaarlijke stoffen plaats. Daarom heeft de

Bladzijde 3 van 6
Onderwerp voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee'

provincie dit spoorvak opgenomen in het PBG. Op basis van het PBG wordt rondom de spoorlijnen een zone van 30 meter aan weerszijden van de transportroute aangewezen waarbinnen geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen geprojecteerd mogen worden. Het invloedsgebied is in het PBG gesteld op 1.500 meter. Daarbinnen moet het groepsrisico worden verantwoord.

Ik adviseer u om de ontbrekende risicobronnen te benoemen in het plan en – waar nodig – weer te geven in de verbeelding.

In de EV-paragraaf worden het Winschoterdiep en het bedrijf Hessels Beheer B.V. als aandachtspunten genoemd.

Winschoterdiep

Volgens het ontwerp basisnet water, de Circulaire RNVGS en het PBG, behoort het Winschoterdiep *niet* tot de waterwegen waarvoor beperkingen gelden op basis van externe veiligheid. Het Winschoterdiep betreft een zogenaamde 'groene' waterweg. Dit zijn binnenvaartcorridoren met weinig transport van gevaarlijke stoffen. Als gevolg hiervan kent het Winschoterdiep *geen* veiligheidszone. Dit in tegenstelling tot wat er in de EV-paragraaf staat vermeld. *Ik adviseer u om het plan aan te passen op dit punt.*

Hessels Beheer B.V.

Hessels Beheer B.V. wordt aangewezen als inrichting waar met gevaarlijke stoffen wordt gewerkt (opslag propaan in een bovengrondse tank). Volgens de risicokaart bedraagt de effectafstand voor ongevallen met dodelijke slachtoffers 120 meter en voor gewonden 190 meter. In tegenstelling tot wat in de EV-paragraaf staat vermeld, liggen deze contouren duidelijk buiten de inrichting. Binnen het invloedsgebied van het bedrijf liggen 4 objecten binnen het deelplangebied Heiligerlee. Het gaat om de percelen Halteweg 7 en 9, en om Provincialeweg 1 en 3.

Ik adviseer u om de juiste veiligheidscontouren te vermelden in het plan.

Inventarisatie externe veiligheid

De inventarisatie externe veiligheid is opgesteld door het Steunpunt externe veiligheid Groningen. Deze inventarisatie kan worden beschouwd als de quickscan zoals beschreven in de Veiligheidstoets. Een quickscan is bedoeld als basis voor een nadere uitwerking van het aspect externe veiligheid, waarbij dieper (bijvoorbeeld door berekeningen) wordt ingegaan op de potentiële risicobronnen en de gevolgen. De bijgevoegde inventarisatie is niet hetzelfde als een nadere uitwerking van de veiligheidssituatie. Deze ontbreekt. Verder dateert de inventarisatie van 2008. Ondertussen hebben wijzigingen plaatsgehad, zowel in de regelgeving als in de risicosituatie in het plangebied. Daarom is de inventarisatie niet meer op alle punten actueel.

Bladzijde 4 van 6
Onderwerp voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee'

Ik adviseer u om een actuele veiligheidsstudie uit te (laten) voeren.

Groepsrisico

In het plangebied veroorzaakt een aantal risicobronnen veiligheidsrisico's. Volgens het Bevb, het ontwerp Btev en het PBG is verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Het bestemmingsplan bevat geen informatie over de hoogte van het groepsrisico en over een mogelijke toename als gevolg van het plan. Voor een goede verantwoording van het groepsrisico is een verwijzing naar de inventarisatie van het Steunpunt niet voldoende.

Ik adviseer u om de berekening en de verantwoording van het groepsrisico op te nemen in het bestemmingsplan.

Om u te ondersteunen bij de verantwoording van het groepsrisico, zijn de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beoordeeld in overleg met brandweer Oldambt. De bevindingen staan hieronder weergegeven.

Bestrijdbaarheid

Om te bepalen of de brandweer in het plangebied snel kan optreden, is zowel de opkomsttijd als de tweezijdige bereikbaarheid beoordeeld. Om te bepalen of de brandweer in het plangebied snel kan beschikken over bluswater, is zowel de beschikbaarheid van primaire (brandkranen) als secundaire (open water) bluswatervoorzieningen beoordeeld.

Bereikbaarheid

Uit informatie van brandweer Oldambt blijkt dat de opkomsttijd in het plangebied geen probleem vormt. Beide deelplangebieden kunnen van meerdere zijden worden bereikt. Het aspect bereikbaarheid geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Bluswatervoorziening

De brandweer kan in het plangebied niet overal optimaal beschikken over bluswater. In het noordelijke deel van Heiligerlee en in het buitengebied van Westerlee ontbreken primaire bluswatervoorzieningen. Daardoor is de brandweer hoofdzakelijk aangewezen op de secundaire bluswatervoorzieningen. Ook deze ontbreken in delen van het plangebied. Dit beperkt het snel en effectief bestrijden van incidenten. Langs het genoemde spoorvak bevinden zich geen bluswatervoorzieningen. Dit betekent dat voor het bestrijden van grote incidenten op het spoor groot watertransport benodigd is. Mede afhankelijk van de melding, geldt hiervoor een inzet-/opbouwtijd van minimaal een half uur.

Daarnaast geldt voor incidenten met een aardgastransportleiding dat een gasbrand niet geblust mag worden in verband met explosiegevaar. Dit bemoeilijkt het snel en effectief bestrijden van een incident. De brandweer zal

Bladzijde 5 van 6
Onderwerp voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee'

zich daarom voornamelijk richten op het bestrijden van secundaire branden en het assisteren bij het ontruimen van de gevarezone.

Ik adviseer u om het noordelijke deel van het woongebied in Heiligerlee te laten voorzien van primaire bluswatervoorzieningen (brandkranen).

Zelfredzaamheid

Om te beoordelen of de aanwezige personen in geval van een calamiteit zichzelf in veiligheid kunnen brengen, zijn zowel de mate van zelfredzaamheid van de aanwezige personen als de mogelijkheden om het plangebied snel te verlaten beoordeeld. Daarnaast is beoordeeld of het plangebied in het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt.

Uit beoordeling van het zelfredzame vermogen blijkt, dat zich in het plangebied een aantal objecten bevindt dat bestemd is voor langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen (kleine kinderen, zieken en ouderen). Deze objecten liggen voor een deel in het invloedsgebied van het spoor. De gebruikers zijn in het geval van een calamiteit op het spoor afhankelijk van de hulp van derden, bijvoorbeeld externe of interne hulpverleners. De overige in het plangebied aanwezige personen vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die als zelfredzaam wordt beschouwd. Het plangebied biedt voldoende mogelijkheden om van de risicobronnen weg te vluchten.

Verder blijkt dat delen van het plangebied niet in het sirenebereik van het WAS liggen. Hierdoor zijn de mogelijkheden om de bevolking in geval van een incident te waarschuwen beperkt. Dit kan leiden tot een hogere kans op slachtoffers. Aan het criterium dat het ministerie heeft geformuleerd voor het plaatsen van sirenes (in woonkernen groter dan 1000 inwoners tenminste 1 sirene) wordt wel voldaan. Zowel in Heiligerlee als in Westelee staat één sirene. Het geringe aantal inwoners in het plangebied vormt geen reden om sirenes bij te plaatsen.

Ik adviseer u om de bevolking bij een ramp op een andere wijze te alarmeren (radio, sms, televisie enz.).

Conclusie

In het plangebied is sprake van externe veiligheidsrisico's door risicovolle inrichtingen, het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en door hogedruk transportleidingen. Hierdoor is verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk. Deze ontbreekt in het plan.

Ik adviseer u om de verantwoording van het groepsrisico nader uit te werken in het bestemmingsplan.

Het bestemmingplan bevat een externe veiligheidsparagraaf. Hierin zijn echter niet alle risicobronnen beschouwd.

Bladzijde 6 van 6
Onderwerp voorontwerp bestemmingsplan 'Heiligerlee en Westerlee'

Ik adviseer u om de ontbrekende risicobronnen op te nemen in het bestemmingsplan en op de verbeelding.

Uit beoordeling van het aspect bestrijdbaarheid blijkt dat de bereikbaarheid in het plangebied voldoende is, maar dat niet overal in het plangebied bluswatervoorzieningen aanwezig zijn.

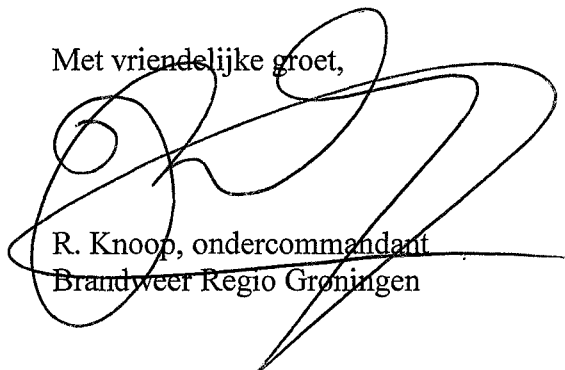
Ik adviseer u om het noordelijke deel van het woongebied in Heiligerlee te laten voorzien van primaire bluswatervoorzieningen (brandkranen).

Uit de beoordeling van het aspect zelfredzaamheid blijkt dat zich in het plangebied objecten bevinden voor het langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen. Het plangebied biedt wel voldoende mogelijkheden om van de risicobron weg te vluchten. Daarnaast blijkt dat delen van het plangebied niet in het sirenebereik van het WAS liggen.

Ik adviseer u om de bevolking bij een ramp op een andere wijze te alarmeren (radio, sms, televisie enz.).

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Sorkale.

Met vriendelijke groet,

R. Knoop, ondercommandant
Brandweer Regio Groningen

NB. deze brief is in afschrift naar de commandant van Brandweer Oldambt verzonden.